

Ex/SANS/PG/3.5A/2024

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2024

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

COURSE : XV/A

(Philosophy of Language)

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

विभाग: – क

१. अधोलिखितेषु द्वयमाश्रित्य सुरगिरा देवनागरीलिप्या च व्याख्या लेखनीया।

‘स ह्यर्थो वाच्यसामर्थ्याक्षिप्तं वस्तुमात्रमलंकारा रसादयश्चेत्यनेकप्रभेदप्रभिन्नो दर्शयिष्यते। सर्वेषु च तेषु प्रकारेषु तस्य वाच्यादन्यत्वम्’ — अत्र रेखाङ्कितानां पदानामर्थं तात्पर्यं च सुरगिरा लिखतु।

2+2+2=6

२. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु द्वयं समाधेयम् —

7×2=14

(क) ध्वन्यालोकस्य प्रथमोद्योते ध्वनिना सह वाच्यालंकारवर्गस्य सम्बन्धः यथा ग्रन्थकारेण आलोचितः तथा उदाहरणद्वयमवलम्ब्य लेखनीयः।

SANS-197

[Turn Over]

(2)

(ख) यत्रार्थः शब्दो वा तमर्थमुपसर्जनीकृतस्वार्थो।

व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स ध्वनिरिति सुरिभिः कथितः ॥ — कारिकास्थितानां पदानां विश्लेषणद्वारेण कारिकायाः तात्पर्यं लिखतु।

(ग) आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः।

तदुपायतया तद्वदर्थे वाच्ये तदादृतः॥ — कस्मिन् प्रसङ्गे उक्तमिदम्? अस्य श्लोकस्य व्याख्या कार्या।

विभाग: – ख

३. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च समाधेयम् —

5×2=10

(क) नैयायिकाभिमतस्येश्वरसङ्केतस्य शक्तित्वं परमलघुमञ्जुषादिशा निराकरणीयम्।

(ख) लक्षणाया लक्षणं तद्भेदाश्च सोदाहरणं मञ्जुषाग्रन्थदिशा आलोच्यताम्।

(ग) शाब्दबोद्धसहकारिकारणभूताया आकाङ्क्षायाः स्वरूपं परमलघुमञ्जुषादिशा निरूप्यताम्।

★ ★ ★

SANS-197

XX23(071)—88

विभाग: - क

१. अधोलिखितेषु द्वयमाशित्य सुरमिना देवनगरील्लिप्सा च व्याख्या लेखनीया।

स ह्यर्था वाच्यसामर्थ्याक्षिप्तं वस्तुमात्रमलंकारा रसादयश्चैतन्मन्त्रप्रयुक्तिमन्त्रो दशयिष्यते। सर्वेषु च तेषु प्रकारेषु तस्य वाच्यार्थान्वयम् — अत्र रेखाङ्कितानां पदानामर्थं तात्पर्यं च सुरमिना लिखतु। $2+2+2=6$

२. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु द्वयं समाधेयम् — $7 \times 2 = 14$

(क) ध्वन्यालोकस्य प्रथमोद्योते ध्वनिना सह वाच्यालंकारवर्गस्य सम्बन्धः यथा ग्रन्थकारेण आलोचितः तथा उदाहरणद्वयमवलम्ब्य लेखनीयः।

SANS-197

[Turn Over]

SANS-197

XX23(071)—88

(2)

(ख) यत्रार्थः शब्दो वा तमर्थमुपसर्जनीयैकैतत्स्वार्था।
व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स ध्वनिमिति सुरमिभिः कथितः ॥ —
कारिकास्थितानां पदानां विश्लेषणद्वारेण कारिकायाः तात्पर्यं लिखतु।

(ग) आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः।

तदुपपादयतया तद्वदर्थं वाच्ये तदादृतः ॥ — कस्मिन् प्रसङ्गे
उक्तमिदम्? अस्य श्लोकस्य व्याख्या कार्या।

विभाग: - ख

३. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं सुरमिना देवनगरील्लिप्सा च समाधेयम् — $5 \times 2 = 10$

(क) त्रैययिकार्थमन्त्रस्यैकैतत्स्य शक्तित्वं परमलघुमञ्जूषादिशा निराकरणीयम्।

(ख) लक्षणाया लक्ष्यं तद्देदश्व सौदाहरणं मञ्जूषाग्रन्थादिशा आलोच्यताम्।

(ग) शाब्दबोधसहकारिरकारणभूतया आकाङ्क्षायाः स्वरूपं परमलघुमञ्जूषादिशा निरूप्यताम्।

Ex/SANS/PG/3.5A/2024

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2024

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

COURSE : XV/A

(Philosophy of Language)

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

विभाग: – क

१. अधोलिखितेषु द्वयमाश्रित्य सुरगिरा देवनागरीलिप्या च व्याख्या लेखनीया।

‘स ह्यर्थो वाच्यसामर्थ्याक्षिप्तं वस्तुमात्रमलंकारा रसादयश्चेत्यनेकप्रभेदप्रभिन्नो दर्शयिष्यते। सर्वेषु च तेषु प्रकारेषु तस्य वाच्यादन्यत्वम्’ — अत्र रेखाङ्कितानां पदानामर्थं तात्पर्यं च सुरगिरा लिखतु।

2+2+2=6

२. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु द्वयं समाधेयम् —

7×2=14

(क) ध्वन्यालोकस्य प्रथमोद्योते ध्वनिना सह वाच्यालंकारवर्गस्य सम्बन्धः यथा ग्रन्थकारेण आलोचितः तथा उदाहरणद्वयमवलम्ब्य लेखनीयः।

SANS-197

[Turn Over]

(2)

(ख) यत्रार्थः शब्दो वा तमर्थमुपसर्जनीकृतस्वार्थो।

व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स ध्वनिरिति सुरिभिः कथितः ॥ — कारिकास्थितानां पदानां विश्लेषणद्वारेण कारिकायाः तात्पर्यं लिखतु।

(ग) आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः।

तदुपायतया तद्वदर्थे वाच्ये तदादृतः॥ — कस्मिन् प्रसङ्गे उक्तमिदम्? अस्य श्लोकस्य व्याख्या कार्या।

विभाग: – ख

३. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं सुरगिरा देवनागरीलिप्या च समाधेयम् —

5×2=10

(क) नैयायिकाभिमतस्येश्वरसङ्केतस्य शक्तित्वं परमलघुमञ्जुषादिशा निराकरणीयम्।

(ख) लक्षणाया लक्षणं तद्भेदाश्च सोदाहरणं मञ्जुषाग्रन्थदिशा आलोच्यताम्।

(ग) शाब्दबोद्धसहकारिकारणभूताया आकाङ्क्षायाः स्वरूपं परमलघुमञ्जुषादिशा निरूप्यताम्।

★ ★ ★

SANS-197

XX23(071)—88

विभाग: - क

१. अधोलिखितेषु द्वयमाशित्य सुरमिना देवनगरील्लिप्सा च व्याख्या लेखनीया।

स ह्यर्था वाच्यसामर्थ्याक्षिप्तं वस्तुमात्रमलंकारा रसादयश्चैतन्मन्त्रप्रयुक्तिमन्त्रो दशयिष्यते। सर्वेषु च तेषु प्रकारेषु तस्य वाच्यार्थान्वयम् — अत्र रेखाङ्कितानां पदानामर्थं तात्पर्यं च सुरमिना लिखतु। $2+2+2=6$

२. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु द्वयं समाधेयम् — $7 \times 2 = 14$

(क) ध्वन्यालोकस्य प्रथमोद्योते ध्वनिना सह वाच्यालंकारवर्गस्य सम्बन्धः यथा ग्रन्थकारेण आलोचितः तथा उदाहरणद्वयमवलम्ब्य लेखनीयः।

SANS-197

[Turn Over]

SANS-197

XX23(071)—88

(2)

(ख) यत्रार्थः शब्दो वा तमर्थमुपसर्जनीयैकैतत्स्वार्था।
व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स ध्वनिमिति सुरमिभिः कथितः ॥ —
कारिकास्थितानां पदानां विश्लेषणद्वारेण कारिकायाः तात्पर्यं लिखतु।

(ग) आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः।

तदुपपादयतया तद्वदर्थं वाच्ये तदादृतः ॥ — कस्मिन् प्रसङ्गे
उक्तमिदम्? अस्य श्लोकस्य व्याख्या कार्या।

विभाग: - ख

३. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं सुरमिना देवनगरील्लिप्सा च समाधेयम् — $5 \times 2 = 10$

(क) त्रैययिकार्थमन्त्रस्यैकैतत्स्य शक्तित्वं परमलघुमञ्जूषादिशा निराकरणीयम्।

(ख) लक्षणाया लक्ष्यं तद्देदश्व सौदाहरणं मञ्जूषाग्रन्थादिशा आलोच्यताम्।

(ग) शाब्दबोधसहकारिरकारणभूतया आकाङ्क्षायाः स्वरूपं परमलघुमञ्जूषादिशा निरूप्यताम्।
